

RESOLUCIONS JUDICIALS I QUALITAT LINGÜÍSTICA¹

Àgueda VALLÈS I ELIZALDE

Professora del Departament de Filologia Catalana
de la Universitat de Barcelona

The abstract can be found at the end of the article.
Resumen al final del artículo.

I. INTRODUCCIÓ

El llenguatge judicial en català ha experimentat una transformació considerable en els darrers anys, des que al començament dels anys noranta el Departament de Justícia va iniciar un pla de normalització i de dinamització del català a les oficines judicials de Catalunya. Aquesta transformació es pot concretar en dos aspectes: en primer lloc, l'augment de la presència de la llengua catalana als jutjats i, en segon lloc, la millora progressiva de la qualitat lingüística dels textos judicials en català.

Des del punt de vista lingüístic, s'ha dut a terme un esforç important per fixar i establir un model de llenguatge judicial català modern, concebut com a instrument de comunicació formal i funcional.² Un dels fruits d'aquest esforç es recull en forma de documents judicials escrits en català per

1. Aquest article és una reelaboració d'un treball de tercer cicle dins del programa de doctorat Llenguatge i Variació, de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona. Cal agrair especialment a la Dra. Maria Pilar Perea l'interès que hi ha mostrat i els suggeriments que ha ofert.

2. El 2003 l'Equip de Normalització Lingüística de l'Àmbit Judicial publica el *Manual de llenguatge judicial*, en la presentació del qual es diu «L'absència de la nostra llengua en l'àmbit jurídic fins al darrer quart del segle passat ha fet necessari desenvolupar un procés per fixar i establir un model de llenguatge jurídic català modern. Aquest procés no ha consistit simplement, com en altres llengües, en la renovació d'un llenguatge preexistent, sinó que s'ha configurat amb un esperit de continuïtat amb la important tradició jurídica del català, amb una voluntat d'acostament a les grans línies sobre les quals s'ha articulat la modernització d'aquest llenguatge d'especialitat en altres llengües i amb un esforç constant de neutralització dels usos més anacrònics propis del llenguatge jurídic castellà».

part del personal judicial, els quals són, progressivament, més freqüents i lingüísticament més correctes.

L'objectiu d'aquest treball és analitzar la qualitat lingüística d'una mostra representativa de resolucions judicials, concretament la sentència i la interlocutòria, amb un ànim constructiu d'analitzar, d'una banda, fins a quin punt han estat permeables al model de llenguatge judicial que s'ha ofert i, de l'altra, quins són els aspectes textuais, terminològics i discursius més resistents a ser adoptats en un àmbit, el del dret, en què la formació acadèmica ha estat durant molts anys gairebé exclusivament en llengua castellana. Per qualitat lingüística, aquí, s'entén l'adequació a una estructura formal que defineix el tipus de document, la precisió en la terminologia i la fraseologia i l'adopció d'uns criteris d'estil de redacció jurídica, que en molts casos es concreten en determinades construccions sintàctiques.

Des del punt de vista metodològic, s'ha partit d'un corpus de 32 resolucions judicials, 16 de les quals són sentències i les altres 16, interlocutòries. Aquestes resolucions provenen dels jutjats de Barcelona i de l'Audiència Provincial de Barcelona, daten dels anys 2003 a 2005 i componen un conjunt de 113 pàgines de text. S'ha procurat que el corpus fos al més representatiu possible dels diferents àmbits jurisdiccionals (hi ha representades, doncs, les jurisdiccions contenciosa administrativa, social, de primera instància i d'instrucció i penal), i que les resolucions correspongessin a un nombre com més elevat millor d'autors diferents. Totes les resolucions han estat redactades en català sense que cap lingüista les corregís, tot i que els magistrats que les han dictades han participat d'un procés d'aprenentatge semblant que inclou, en la major part dels casos, l'assessorament lingüístic personalitzat i els cursos de llenguatge jurídic.

Dels nombrosos tipus de documents judicials que hi ha, aquest estudi se centra només en dos: les sentències i les interlocutòries, perquè es tracta d'escrits resolutoris singulars, que difícilment es poden encabir en un model fix i en els quals l'autor ha de redactar més quantitat de text que en la resta de documents judicials i, a més, amb continguts que varien en funció de la causa que s'està jutjant.

Encara des del punt de vista metodològic, en l'anàlisi terminològica del corpus s'han contrastat les definicions normatives de cada terme amb les del *Diccionari català-valencià-balear*.³

Finalment, els continguts d'aquest treball es presenten en tres apartats: en primer lloc, una breu introducció en què es fixen l'objectiu i la metodo-

3. Pel que fa a les definicions normatives, s'ha partit de la primera edició del DIEC (1995) i del TERMCAT.

logia; en segon lloc, l'anàlisi textual detallada en què s'exposen i es quantifiquen aspectes concrets dels documents del corpus des de la perspectiva de l'estructura dels documents, la terminologia i la fraseologia jurídiques i els aspectes gramaticals que concreten l'estil de la redacció jurídica i, en tercer lloc, les conclusions que defineixen en quins aspectes (formals, lèxics i gramaticals) el llenguatge judicial és més permeable al model de llenguatge modern, formal i funcional que s'ha establert en el camp d'especialitat del dret i en quins aspectes, per tradició, s'hi resisteix més.

II. ANÀLISI TEXTUAL

L'anàlisi textual de les resolucions del corpus s'organitza en tres apartats: *a)* l'estructura dels documents, *b)* la terminologia i la fraseologia jurídiques i *c)* els aspectes sintàctics que caracteritzen l'estil de la redacció jurídica. Aquests tres enfocaments corresponen a les perspectives formal, lèxica i gramatical, respectivament, i permeten objectivitzar i quantificar els aspectes lingüístics propis del llenguatge jurídic com a llenguatge d'especialitat.

Des del punt de vista de la formalitat, no s'ha tingut en compte les qüestions convencionals com ara l'ús de les majúscules i de les minúscules, la formació d'abreviacions o la puntuació estrictament convencional, ja que s'entén que, tot i que són importants pel que fa a la coherència formal del text, responen a criteris de codificació paralingüística que no és exclusiva del llenguatge judicial. Un altre aspecte que aquest estudi tampoc no inclou és l'ortografia, perquè correspon a la llengua general i es tracta d'un aspecte lingüístic fàcilment controlable a partir d'un bon corrector d'ortografia informàtic.⁴

2.1. Estructura dels documents

En parlar de l'estructura d'un document cal tenir en compte els aspectes formals, de disposició i d'ordenació dels elements que el componen. En aquest sentit, les normes bàsiques que defineixen la documentació judicial

4. Pel que fa a la correcció ortogràfica dels documents del corpus, cal notar l'elevat nombre d'incorreccions que hi ha i el fet que la major part d'aquestes incorreccions s'haurien evitat si s'hagués passat un corrector d'ortografia informàtic. Es podria atribuir aquest «descuit» al gran volum de feina que hi ha a les oficines judicials, el qual potser faria prioritzar els continguts dels documents davant de la forma.

i, per tant, la referència per a l'estructura formal de la sentència i la interlocutòria són la Llei orgànica del poder judicial (art. 245, 248, 259 i 260), la Llei d'enjudiciament civil (art. 204 a 218) i la Llei d'enjudiciament criminal (art. 141 i 142).⁵ Segons el que estableix la legislació vigent, doncs, la sentència i la interlocutòria són dos documents resolutius i motivats, és a dir, que exposen els *fets* a partir dels quals s'ha produït el litigi, els *fonaments de dret* que es consideren procedents i aplicables al cas i la *decisió* que finalment es dicta; apartats (els *fets* i els *fonaments de dret*) que cal redactar en paràgrafs separats, numerats i sintàcticament independents.⁶

5. En aquest sentit, l'article 208 de la Llei 1/2000 especifica que «Les interlocutòries i les sentències sempre han de ser motivades i han de contenir, en paràgrafs separats i numerats, els antecedents de fet i els fonaments de dret en què es basi la part dispositiva o la decisió subsegüent» i que «Totes les resolucions han d'incloure la menció del lloc i la data en què s'adoptin i la indicació del tribunal que les dicti, amb expressió del jutge o els magistrats que l'integrin i la seva signatura i la indicació del nom del ponent, quan el tribunal sigui col·legiat»; també que «En notificar la resolució a les parts cal indicar si és ferma o si s'hi pot presentar algun recurs en contra, amb expressió, en aquest últim cas, del recurs que sigui procedent, de l'òrgan davant del qual s'ha d'interposar i del termini per recórrer-hi». L'article 209 de la mateixa Llei regula la forma i el contingut de les sentències de manera que «1a) En l'encapçalament s'han d'expressar els noms de les parts i, quan sigui necessari, la legitimació i la representació en virtut de les quals actuin, així com els noms dels advocats i els procuradors i l'objecte del judici. 2a) En els *antecedents de fet* s'han de consignar, amb la claredat i la concisió possibles i en paràgrafs separats i numerats, les pretensions de les parts o dels interessats, els fets en què les fonamenten, que hagin estat allegats oportunament i tinguin relació amb les qüestions que s'hagin de resoldre, les proves que s'hagin proposat i practicat i els fets provats, si s'escau. 3a) En els *fonaments de dret* s'han d'expressar, en paràgrafs separats i numerats, els punts de fet i de dret fixats per les parts i els que ofereixin les qüestions controvertides, amb les raons i els fonaments legals de la decisió que s'hi hagi de dictar i amb expressió concreta de les normes jurídiques aplicables al cas. 4a) La *decisió*, que s'ha d'acomodar al que preveuen els articles 216 i següents, ha de contenir, numerats, els pronunciaments corresponents a les pretensions de les parts, encara que l'estimació o la desestimació de totes o d'algunes de les pretensions es pugui deduir dels fonaments jurídics, així com el pronunciament sobre les costes. També ha de determinar, si s'escau, la quantitat objecte de la condemna, sense que se'n pugui reservar la determinació per a l'execució de la sentència, sens perjudici del que disposa l'article 219 d'aquesta Llei». L'article 248.3 de la Llei orgànica del poder judicial fixa explícitament la nova estructura formal de la sentència: «Les sentències s'han de formular expressant, després d'un encapçalament, en paràgrafs separats i numerats, els antecedents de fet; els fets provats, si escau; els fonaments de dret i, a l'últim, la decisió».

6. Tradicionalment, i d'acord amb l'article 372 de l'antiga Llei d'enjudiciament civil i el 142 de la Llei d'enjudiciament criminal, els fets i els fonaments de dret de les sentències es redactaven introduïts per «resultants» i «considerants», respectivament, la qual cosa imposava una estructura en què pràcticament tot el document es concebia com a una sola frase que exposava el raonament lògic previ a la decisió. No cal dir que això generava estructures lingüístiques molt complexes, no exemptes de moltes incorreccions gramaticals, que dificultaven enormement la comprensió del text.

D'altra banda, és important destacar que l'article 218 de la Llei d'enjuiciament civil especifica expressament que «les sentències han de ser *clares, precises* i congruents amb les demandes i amb la resta des pretensions de les parts, deduïdes oportunament en el plet»; claredat i precisió que retrobarem més endavant, en l'apartat en què avaluem els aspectes sintàctics que caracteritzen l'estil de la redacció jurídica.⁷

D'acord amb la legislació que s'ha exposat més amunt, i seguint els criteris de redacció juridicoadministrativa de la Secretaria de Política Lingüística, les estructures que corresponen a la sentència i la interlocutòria, respectivament, són les següents:

Identificació del jutjat o tribunal

Identificació del procediment

Identificació de les parts

SENTÈNCIA

Nom del jutge/essa o dels membres del tribunal

Datació

Fets

Fonaments de dret

Decisió⁸

Fórmula final

Signatura del jutge/essa o dels membres del tribunal

Identificació del jutjat o del tribunal

Identificació del procediment

Identificació de les parts

INTERLOCUTÒRIA

Nom del jutge/essa o dels membres del tribunal

Datació

Fets

Fonaments de dret

Part dispositiva

Fórmula final

Signatura del jutge/essa o dels
membres del tribunal

Signatura del secretari/ària
judicial

DILIGÈNCIA DE PUBLICACIÓ

7. Vegeu l'apartat 2.3 d'aquest estudi.

8. La Resolució de 2 de novembre de 1987, per la qual es publiquen acords de llenguatge administratiu (DOGC núm. 914, de 13 de novembre de 1987), fixa el terme *decisió* per designar la part dispositiva d'una sentència. Pel que fa a la interlocutòria, en canvi, es fa servir *part dispositiva* o les formes conjugades del verb *disposar*: *disposo* i *disposem*.

A continuació es presenta l'anàlisi de l'estructura dels documents del corpus des de tres punts de vista: en primer lloc, la presència o no d'una fórmula per introduir els apartats *fonaments de dret* i la *decisió o part dispositiva*; en segon lloc, la fórmula final que introdueix les signatures i, en tercer lloc, les estructures de les datacions.

2.1.1. Fórmula per introduir els fonaments de dret i la decisió o part dispositiva

Seguint les pautes que autors com Steinberg o Squires van establir per a l'anglès en el marc del *Plain English Movement* i, pel que fa al català, les indicacions de Duarte al llarg de la seva extensa bibliografia, la redacció jurídica es caracteritza per la formalitat, la claredat i la funcionalitat. D'acord amb aquests criteris, les fórmules que serveixen per cloure un apartat i introduir el següent en la documentació jurídica són sobrerres ja que no aporten informació rellevant i el contingut dels diferents apartats ja està suficientment presentat amb els títols *Fets*, *Fonaments de dret* i *Decisió* o *Part dispositiva*. D'altra banda, i a causa de la inèrcia i la tradició barroques de la redacció jurídica, tot sovint aquestes fórmules innecessàries es presenten amb una estructura sintàctica inacabada, que té la continuïtat en el títol de l'apartat que estan introduint, la qual cosa, a part de ser semànticament innecessària, és sintàcticament enfarfegosa en un llenguatge en què justament es busca la simplicitat d'estructures sintàctiques amb l'objectiu de contribuir a la funcionalitat i la llegibilitat del text.

a) Fórmula per introduir els fonaments de dret

Pel que fa la fórmula que introdueix l'apartat *fonaments de dret*, en les 32 resolucions del corpus hi ha: a) absència de fórmula introductòria: 30/32; b) presència de fórmula introductòria: 2/32.

Les dues fórmules introductòries dels *fonaments de dret* que s'han trobat en el corpus són següents: *VIST, sent ponent l'il·lma. sra. Magistrada* (en 1 document); *NO s'ACCEPTEN els fets provats ni els fonaments jurídics de la Sentència d'instància pels raonaments que segueixen* (en 1 document).

En el 93,7 % dels documents del corpus, doncs, i tal com seria desitjable, no hi ha cap fórmula que introdueixi l'apartat dels *fonaments de dret*.

b) Fórmula per introduir la decisió o la part dispositiva

Quant a la fórmula que introdueix l'apartat de la *decisió* o *part dispositiva*, en les 32 resolucions del corpus hi ha: a) absència de fórmula introductòria: 15/32; b) presència de fórmula introductòria: 17/32.

Les fórmules que apareixen per introduir la *decisió* o la *part dispositiva* presenten les estructures següents: *En atenció als articles esmentats i a la resta que siguin d'aplicació* (en 4 documents); *Vistos els preceptes penals esmentats i pel que s'ha exposat i raonat* (en 2 documents); *Vistos els articles esmentats, així com la resta de general aplicació, la Sala DECIDEIX: ESTIMAR el recurs (...)* (en 2 documents); *Atesos els fonaments esmentats* (en 1 document); *Vistos els preceptes legals citats i els altres que resulten d'aplicació al cas* (en 1 document); *Atesos els articles esmentats i els d'aplicació al cas* (en 1 document); *Vistes les disposicions esmentades i les altres d'aplicació general* (en 1 document); *Per totes les raons exposades* (en 1 document); *Atesos els raonaments exposats* (en 1 document); *En atenció als articles esmentats, així com a la resta que siguin de general i pertinent aplicació, l'Il·lm. Sr. XX Magistrat d'aquesta Secció DISPOSA: DESESTIMAR els recursos* (en 1 document); *En aquest cas* (en 1 document); *Atesos els preceptes legals citats i l'escaient de pertinent aplicació al cas. DECIDEIXO* (en 1 document).

És important observar que, pel que fa a la introducció dels *fonaments de dret*, l'absència de fórmules buides de contingut semàntic es compleix en el 93,7 % dels casos, mentre que per introduir l'apartat de la *decisió* o *part dispositiva* tan sols no apareix cap fórmula en el 46,8 % dels casos. Aquest costum d'introduir la *decisió* mitjançant una fórmula innecessària és un dels aspectes menys permeables al canvi que suposa adoptar un model de llenguatge jurídic modern, lliure de barroquismes excessius i d'estructures retòriques anacròniques. D'altra banda, cal tenir en compte que en el cas de la introducció dels *fonaments de dret* l'èxit de permeabilitat és pràcticament absolut.

2.1.2. Fórmula final per introduir les signatures

Segons l'article 204 de la Llei d'enjudiciament civil: «1. Les resolucions judicials, les signa el jutge o tots els magistrats no impeditos dins del termini establert per dictar-les» i «3. Les resolucions judicials s'han d'autoritzar o publicar mitjançant la signatura del secretari judicial, sota pena de nul·litat». En les sentències i les interlocutòries és habitual introduir la signatura del jutge o dels magistrats i la del secretari judicial amb unes fórmules

que, tot i que poden ser diverses, han de seguir uns criteris de coherència amb la redacció, bàsicament pel que fa al tractament personal,⁹ que s'ha utilitzat al llarg del document. Així doncs, cal que la fórmula que introdueix la signatura del jutge estigui redactada en la primera persona del singular o del plural, tal com també hauria d'estar redactat el text de tot el document, sobretot en la *decisió* o *part dispositiva*. Cal evitar, per tant, les estructures impersonals o de la tercera persona del singular. Pel que fa a la fórmula que introdueix la signatura del secretari judicial en les interlocutòries i que correspon a la dació de fe, hi ha dues possibilitats: d'una banda, que el mateix jutge, després de redactar (amb la primera persona del singular o del plural) la fórmula que introdueix la seva signatura, exposi (amb la tercera persona del singular) que el secretari en dóna fe i, de l'altra, que el mateix secretari (amb la primera persona del singular) introdueixi la seva signatura amb la fórmula *En dono fe*, la qual ha d'aparèixer en la mateixa línia de text que la del jutge però alineada al marge dret del full per tal que no hi hagi cap incoherència de persones gramaticals encara que hi intervinguin dues persones.

En les resolucions del corpus s'ha valorat la qualitat de les fórmules finals que introdueixen les signatures estrictament des del punt de vista de la persona gramatical amb què s'han redactat. D'aquesta manera, no s'han tingut en compte altres aspectes que secundaris com ara que en la fórmula aparegui el nom del magistrat, fet que aporta informació innecessària ja que en el nom del magistrat ja s'ha consignat més amunt en el document, o bé qüestions merament gramaticals com l'ús més o menys adequat dels pronoms febles o la correcció terminològica.¹⁰

De les 32 resolucions del corpus, s'han pogut tenir en compte 30 fórmules finals que introdueixen les signatures, de les quals 26 són adequades pel que fa a la persona gramatical amb què s'han redactat, mentre que 4 no ho són.

Les 26 fórmules finals que s'adiuen als criteris d'estil de redacció que s'han exposat més amunt són, pel que fa a les interlocutòries: *Així ho mano i ho signo, el secretari en dóna fe* (en 11 documents) i *Així ho acordo i ho signo*. + (espai) + *En dono fe*. (en 1 document). I, quant a les sentències: *Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem* (en 2

9. Per a més informació, vegeu la unitat 4 del *Manual de llenguatge administratiu* de Carles Duarte, Àlex Alsina i Segimon Sibina.

10. La imprecisió terminològica més freqüent en les fórmules finals que introdueixen les signatures és en l'ús incorrecte del verb *acordar*, que s'exposa més endavant, en l'apartat 2.2.

documents); *Així ho pronuncio, ho mano i ho signo* (en 2 documents); *Aquesta és la meva sentència i la signo* (en 2 documents); *Aquesta és la nostra sentència, que manem i signem* (en 1 document); *Aquesta és la meva sentència i així ho mano i ho signo* (en 1 document); *Així ho dispo, ha mano i ho signo, QQ, magistrada jutge del Jutjat RR de Barcelona* (en 1 document); *Ho pronuncio, mano i signo* (en 1 document); *Així ho signo* (en 1 document); *Ho pronuncio, ho mano i ho jutjo* (en 1 document); *Ho pronuncio, mano i jutjo* (en 1 document) i *Així per aquesta la nostra sentència de la que s'unirà certificació al rotlle, ho pronunciem, manem i signem* (en 1 document).

Així doncs, el 86,6 % de les fórmules finals que introdueixen les signatures en el corpus estan redactades en la primera persona del singular o del plural, tal com seria desitjable.

2.1.3. Datacions

La fórmula de datació d'un document està fixada formalment¹¹ i ha d'incloure la localitat i la data en què té lloc. No ha de portar la preposició *a*, el dia s'ha d'escriure amb nombres, el mes ha d'anar amb minúscula i no s'hi posa punt final (per exemple: Barcelona, 1 de juny de 2007).

En les 32 resolucions del corpus hi ha: *a*) datacions que s'ajusten al model: 10/32; *b*) datacions que no s'ajusten al model: 14/32. En 8 dels documents no s'han pogut tenir en compte les datacions.

Les datacions que no s'ajusten al model presenten les estructures següents: *Barcelona, cinc de juny de dos mil tres* (en 9 documents); *A Barcelona, a 20 de març de 2003* (en 2 documents); *Barcelona, el dia 14 de setembre del dos mil quatre* (en 2 documents) i *A la ciutat de Barcelona, a vuit de novembre de dos mil quatre* (en 1 document).

Així doncs, en el corpus analitzat tan sols el 41,6% de les datacions que s'han pogut tenir en compte s'ajusten al model.

2.2. Terminologia i fraseologia jurídiques

Des del punt de vista de la terminologia i la fraseologia jurídiques, al llarg de l'anàlisi de les dades del corpus s'han observat 30 construccions in-

11. Per a més informació, vegeu la unitat 8 del *Manual de llenguatge administratiu* de Carles Duarte, Àlex Alsina i Segimon Sibina (1991).

correctes diferents. D'aquestes 30, n'hi ha 13 que apareixen com a mínim dues vegades; mentre que les 17 restants, només una vegada.

A continuació s'exposa, en primer lloc, una relació de les 14 incorreccions que apareixen com a mínim dues vegades, ordenades per ordre de major a menor freqüència.

*¹² **procedir** (7 vegades): utilitzat en lloc de **ser procedent, escaure**.¹³ *raó per la qual procedeix la desestimació del motiu principal del recurs; procedeix en primer lloc analitzar aquest recurs; atès que que si s'hagués produït la caducitat alegada procediria l'estimació del recurs sense haver d'analitzar la resta de motius; procedeix tenir per notificada la resolució; procedeix estimar aquest recurs; els raonaments precedents condueixen a la procedència del recurs; per la qual cosa procedeix que.*

***en nom i representació de** (5 vegades): expressió redundant que s'hauria de simplificar amb **en nom de** o bé **en representació de**. *el procurador XX, en nom i representació de QQ, formula recurs d'anul·lació del laude arbitral.*

***acordar** (5 vegades): el verb *acordar* necessita un subjecte plural, quan el subjecte és singular es pot utilitzar **decidir, ordenar, manar, disposar**.¹⁴ *en el Jutjat d'Instrucció indicat es va dictar una interlocutòria en què s'acordà no admetre a tràmit la querella; en el procediment seguit davant del Jutjat d'Instrucció indicat més amunt es va dictar una provisió en què s'acordà no admetre a tràmit el recurs d'apel·lació; es va dictar una interlocutòria per la qual es va acordar; així ho ha acordat i ho signa l'Il·lm. Sr. Magistrat de la Sala; així ho acordo i ho signo.*

***cabre** (4 vegades): utilitzat en lloc de **poder**.¹⁵ *a manera de criteri general cabria establir el límit ponderat d'allò que caldria*

12. Amb el símbol de l'asterisc (*) es vol indicar que el terme o la construcció següent és incorrecte en català.

13. El DCVB inclou en l'entrada *procedir* una accepció que diu: «5. Ésser oportú, conforme a dret, a costum o conveniència», accepció que actualment el DIEC no inclou.

14. El DCVB inclou en l'entrada *acordar* una accepció que diu «3. per ext.: Resoldre (una sola persona)» i cita els exemples següents: «Aprés quel senyor infant fo en lo dit setge de Callar, acordà que?s combatés en la mar, Pere IV, Cròn. 45. Yo'm recordí | e acordí | que la beata | si m | era grata... | que la prenguéis | per companyona, Spill 3882. Vatz acordà anarbi es dis-sapte, Roq. 43.» Actualment, segons el DIEC el verb *acordar*, en totes les accepcions llevat de la que significa «concedir, consentir», ha de tenir un subjecte plural.

15. Tot i que el DIEC inclou en l'entrada de *cabre* una accepció que diu «FIG. Alguna cosa, ésser escaient o natural que hom la faci. Sobre això no hi caben discussions», en llençatge jurídic es prefereix fer servir el verb *poder* en estructures i contextos com els que s'han trobat en els documents del corpus.

entendre com a quota elevada; no hi cap recurs ordinari; no hi cap indemnització per lesions; hi cap recurs de queixa.

***magistrada jutge** (4 vegades): utilitzat en lloc de **magistrada jutgessa**.¹⁶

***concórrer/concurrència** (4 vegades): el verb *concórrer* necessita un subjecte plural, quan el subjecte és singular es pot utilitzar **esdevenir-se, existir**.

en definitiva, no només ha de concórrer allò que el Tribunal Suprem designa com a pressupòsit biològic de la malaltia; sollicita la revocació de la sentència condemnatòria perquè demana la lliure absolució en concórrer la circumstància eximent de l'article 20.2 del Codi penal; ratifiquen que en cap dels dos cònjuges concorre cap circumstància per poder-se reclamar cap pensió econòmica ni patrimonial; la concurrència¹⁷ d'aquest frau de llei ha de comportar la declaració d'improcedència.

***recórrer** (3 vegades): el verb *recórrer* en l'accepció «Acudir a un jutge, a una autoritat, amb una demanda o petició»¹⁸ és intransitiu i regeix la preposició *contra*.

efectivament es pot recórrer tota l'extensió de la pena; no s'hi pot interposar recurs de suplicació en contra al Tribunal Superior; la resolució que dita part va recórrer mitjançant recurs.

***devenir** (3 vegades): utilitzat en lloc de **guanyar o meritjar**.

ordena que el deute devengui l'interès a què es refereix l'article 576 de la LEC; aquesta quantitat devengarà l'interès legal del diner incrementat en dos punts; els honoraris i drets que devenguin per la seva intervenció.

***extrem** (2 vegades): utilitzat en lloc de **qüestió, punt, aspecte**.

aquesta resolució és la que afegeix un extrem d'absoluta importància als fets que es van enjudiciar; en aquest extrem la Sala no pot compartir el criteri de la jutgessa de Primera Instància.

16. Per a més informació sobre el tractament del sexisme en el llenguatge vegeu *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua*, dins «Criteris lingüístics», Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència (2005).

17. En aquesta frase caldria fer servir el substantiu *existència*, per exemple, en el lloc de *concurrència*.

18. Segons la definició de *recórrer* del DIEC. En el GDLC s'inclou una altra accepció de *recórrer*, a més de la que s'ha citat més amunt, que diu «esp. DR PROC Interposar un recurs davant una instància superior contra una resolució dictada per un òrgan administratiu o judicial inferior.» D'altra banda, en el DIEC es consigna un ús absolut de *recórrer* («Sempre hi ha la possibilitat de recórrer») que no inclou el GDLC.

***careixer** (per analogia amb **carecer** del castellà) (2 vegades): utilitzat en lloc de **mancar**.

és notori que en nombroses ocasions es careix a les actuacions de dades fiables que puguin prendre's en consideració a aquells efectes; la documental careix de consistència suficient.

***interessar** (2 vegades): utilitzat en lloc de **sollicitar, demanar**.

l'asseguradora interessa la reducció del «quantum» de la indemnització; el segon motiu d'apel·lació interessa en aquesta alçada que...

***obrar** (2 vegades): utilitzat en lloc de **constar o actuar**.

segons la documentació que obra en l'expedient administratiu, en aquest procediment obra en nom de QQ.

***per al seu coneixement i efectes** (2 vegades): seria millor **perquè en tingui coneixement i als efectes oportuns**.

trameteu, juntament amb les actuacions originals, un certificat d'aquesta resolució al Jutjat d'on prové per al seu coneixement i efectes.

***Jutjat del Penal** (2 vegades): en lloc de **Jutjat Penal**.¹⁹

la jutgessa del Penal

En segon lloc, s'exposen les incorreccions terminològiques i fraseològiques que només es produeixen una vegada en tot el corpus de resolucions. Cal tenir en compte que moltes d'aquestes incorreccions apareixen també correctament al llarg del mateix corpus.

***acompanyar**: el verb *acompanyar* presenta l'estructura [*acompanyar* + l'escrit principal + *amb/de* documents complementaris].²⁰

es van traslladar l'escrit d'interposició i els documents acompanyats a la contrapart

***acús de rebut**: utilitzat en lloc d'**acusament de recepció, justificant de recepció**.

no consta l'acús de rebut de la notificació del laude

***apel·lar**: el verb *apel·lar* en l'accepció «Recórrer al jutge o al tribunal superior perquè revoqui, esmeni o anul·li la sentència, que es creu injusta, dictada per l'inferior» és intransitiu i regeix la preposició *contra*.²¹

la resolució apellada es fonamenta en l'article 313 de la LECr

19. En la primera edició del DIEC, de setembre de 1995, a l'entrada *jutjat* se citava com a exemple «jutge del penal», error que va ser corregit en la primera reimpressió del diccionari el març de 1996: «jutge penal».

20. En aquest sentit, els verbs *adjuntar* i *annexar* són sinònims d'*acompanyar*, però amb l'estructura [*adjuntar/annexar* + documents complementaris + *a* l'escrit principal].

21. Segons la definició del DIEC. El verb *impugnar*, en canvi, sí que és transitiu.

- ***arxiu:** utilitzat en lloc d'**arxivament**.
es produeix la caducitat del procediment amb el deure del seu arxiu
- ***celebrar:** utilitzat en lloc de **tenir lloc**.
se celebrava el partit de tercera regional entre l'equip local i el visitant
- ***certificació:** utilitzat en lloc de **certificat**.
se n'ha d'unir una certificació al rotlle
- ***comptar amb:** utilitzat en lloc de **disposar, tenir**.
la sentència objecte de recurs compta amb una primera i important dada
- ***contemplar:** utilitzat en lloc de **tenir en compte, valorar**.²²
solicita que es contempli l'exempció prevista en l'article 20.2 del Codi penal
- ***en el seu propi nom i dret:** utilitzat en lloc de **en nom seu**.
- ***estar i passar per:** utilitzat en lloc de **sotmetre's a, atènyer-se a**.
es condemni el demandat a estar i passar per la cancel·lació del registre de la marca esmentada
- ***mida:** utilitzat en lloc de **mesura**.
la mida cautelara de suspensió de sou i de feina
- ***montant:** utilitzat en lloc d'**import, suma**.
aquell que superi el montant objectiu que suposa el salari mínim interprofessional
- ***plaç:** utilitzat en lloc de **termini**.
dins del plaç legal de vint dies
- ***precisar:** utilitzat en lloc de **necessitar**.²³
va precisar assistència mèdica
- ***senyalar:** utilitzat en lloc d'**assenyalar, indicar**.
l'article 4.2.e) senyala com a un dels drets bàsics de tot treballador
- ***si s'escau:** utilitzat en lloc de **si escau, si és procedent**.
s'han d'expressar, si s'escau, les càrregues i els gravàmens a què estiguin afectats els béns

22. El DCVB en l'entrada *contemplar* inclou una accepció que diu «2. Considerar, pensar atentament i en tots els aspectes», amb exemples de textos de Ramon Llull. Aquesta definició sí que avalaria l'estructura que ara corregim, però actualment el DIEC no la recull. D'altra banda, el DRAE inclou en l'entrada *contemplar* una accepció que diu «2. Considerar, juzgar.», que és sinònima de la que acabem de citar del DCVB i a partir de la qual s'accepta en castellà el verb *contemplar* en frases com ara «el artículo XX de la Ley contempla que...»; en català aquest ús del *contemplar* tampoc no s'admet.

23. El DCVB, en canvi, inclou en l'entrada *precisar* la definició «3. Necessitar» amb l'exemple «No el vull comprar aquest cotxe perquè no el preciso».

***suspensió d'ocupament i de sou:** utilitzat en lloc de **suspensió de sou i de feina**.

suspensió cautelar d'ocupament i sou

Finalment, l'adjectiu **present** mereix un comentari a part per tal com s'utilitza de manera excessiva com a sinònim d'*aquest -a*, que seria la forma més natural. Al llarg del corpus de resolucions hi ha 13 construccions amb l'adjectiu *present* com a sinònim d'*aquest -a*; en llenguatge juridicoadministratiu es prefereix no abusar-ne, tot i que és gramaticalment correcta, i es recomana l'adjectiu *aquest -a* com a forma prioritària.

Les estructures del corpus en què apareix l'adjectiu *present* són les següents: *la present es notificarà a les parts*; *en la present causa*; *correspongué a la present Secció*; *contra la present resolució*; *pel present actualitzen els acords*; *el present conveni regulador*; *les presents actuacions*; *l'objecte de debat del present plet rau en...*; *traslladant analògicament al present cas*; *en el cas present no hi havia cap sospita prèvia*; *tal com es desprèn de la declaració fàctica de la present sentència*; *no es realitza expressa imposició de les costes en la present alçada*; *en el present procés la part recurrent havia d'intentar la reforma contra aquella interlocutòria*.

De l'anàlisi de la terminologia i la fraseologia de les resolucions del corpus, s'extreu la conclusió que els termes i les locucions que presenten més incorreccions són: els verbs *procedir*, *acordar*, *cabre* i *concórrer* i les locucions *en nom i representació de* i *magistrada jutge*. Cal destacar també l'abús de l'adjectiu *present*, el qual si bé és correcte no és la forma més recomanable en llenguatge jurídic. D'altra banda, termes com ara *acompanyar*, *contemplar*, *precisar* o *escaure* apareixen usats més correctament del que es podria esperar abans d'analitzar les dades del corpus. Finalment, en el corpus hi ha usats correctament una sèrie de termes que, en canvi, molt sovint s'utilitzen incorrectament en llenguatge jurídic: *«autos»/actuacions*, *«aperçibiment»/advertència-advertiment*, *emplaçar*, *complimentar*, *contreure*, *verificar* i *testimoni*.

2.3. Aspectes gramaticals

A continuació s'exposen les estructures gramaticals del corpus que són especialment freqüents pel fet que es tracta de textos jurídics. Algunes d'aquestes estructures gramaticals són normativament incorrectes i caldria corregir-les; d'altres, en canvi, són normativament correctes, però es podrien millorar substituint-les per unes altres estructures que s'adiuen més amb l'estil de redacció jurídica modern, això és, formal i funcional.

En aquest apartat s'analitzen les sis estructures gramaticals que contribueixen a dibuixar les línies d'estil que caracteritzen la redacció jurídica, detallant de quina manera i amb quina freqüència apareixen en el corpus. Així, doncs, es tracta de: l'ús del futur, l'ús del gerundi, les anàfores, les construccions de verb buit, les construccions impersonals i les construccions passives.²⁴

Finalment, cal fer una breu referència a la puntuació, per tal com es tracta d'un aspecte textual que també es basa en les estructures gramaticals. En aquest sentit, cal destacar que, en general, la majoria de les frases del corpus són entenedores i relativament fàcils de comprendre per a un lector no especialitzat en el camp del dret. Això és importantíssim des del punt de vista de la funcionalitat del text i, en bona mesura, es deu al fet que en les resolucions del corpus hi ha molt poques frases que continguin més de dues subordinades o, dit d'una altra manera, hi ha un punt i seguit cada tres línies de text com a màxim. El control de la puntuació en la redacció jurídica intervé de forma molt decisiva en la comprensió del text i cal valorar molt positivament aquest aspecte en el corpus, en el sentit que representa un canvi notable respecte de les frases llarguíssimes típiques de la redacció jurídica més tradicional, en què de vegades no hi ha ni un sol punt i seguit en una pàgina sencera de text. S'entén, doncs, que aquest ús mesurat dels signes de puntuació, i especialment la freqüència de punts i seguit, és un dels aspectes discursius més permeables a l'estil de redacció jurídica que vol fugir de l'obscurantisme i el barroquisme tradicionals.

2.3.1. Ús del futur

Tal com afirmen Carles Duarte i Oriol Camps a *La redacció de les lleis*,²⁵ en castellà la redacció dels textos normatius (lleis, disposicions...) es fa des del punt de vista de futur del redactor, mentre que en català es prefereix la perspectiva de present i d'actualitat del lector. Per això, en castellà les construccions imperatives corresponen al futur d'obligació, mentre que en català cal fer servir el present d'indicatiu o bé la perífrasi d'obligació també en present d'indicatiu, segons el context.

Alguns exemples que hi ha en el corpus de futurs d'obligació inad-

24. En el cas de l'anglès algunes d'aquestes estructures, i d'altres, estan exposades de forma especialment didàctica a *Plain English for Lawyers*, de Richard Wydick (1985).

25. GRETTEL. *La redacció de les lleis*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya (1995).

quats pel que fa als criteris d'estil de redacció jurídica són: *es retornaran les actuacions judicials al Jutjat d'on provenen* (en lloc de «s'han de retornar, retorneu»); *condemno XX a la pena de multa d'un mes amb una quota de 12 euros diaris, que pagarà en el termini de cinc dies* (en lloc d'«ha de pagar»); *la companyia d'assegurances quedarà obligada a l'anterior pagament* (en lloc de «queda»).

En el corpus hi ha 29 exemples de futurs d'obligació inadequats, la major part dels quals es concentra a la fórmula final de les sentències, abans de la signatura, en què el jutge ordena que es notifiqui la sentència a les parts. Es podria pensar, doncs, que es tracta d'un aspecte gramatical estretament relacionat amb l'estructura dels documents.

2.3.2. Ús del gerundi

En el llenguatge jurídic massa sovint s'abusa dels gerundis, fet que genera frases llargues i poc entenedores. A més, molts d'aquest gerundis, concretament els de posterioritat i els especificatius, són incorrectes.

Un exemple del corpus de gerundi especificatiu incorrecte és: *en data XX es va registrar en l'Oficina de Repartiment d'aquesta Audiència Provincial un escrit del procurador BB, en nom de FF, que per torn de repartiment va correspondre a aquesta Secció, formulant recurs d'anul·lació del laude arbitral dictat en data NN* (en lloc de: «amb el qual formulava»). I, pel que fa al gerundi de posterioritat també incorrecte: *la Junta va acordar estimar en part la dita reclamació fixant la quantitat de 120 euros a favor seu* (en lloc de «i va fixar»).

En el corpus hi ha 14 exemples de gerundis, de posterioritat o bé especificatius, incorrectes.

2.3.3. Anàfores

Quan en el text cal referir-se a elements que s'han esmentat anteriorment, en català el recurs més normal és el dels pronoms febles. En el cas dels complements introduïts per una preposició, els pronoms febles que corresponen són *en* i *hi*, generalment. En castellà, el sistema de pronoms febles no inclou *en* i *hi*, per la qual cosa quan es tracta de substituir complements introduïts per una preposició sovint s'utilitza un altre recurs anafòric, com ara *mismo* -a. Per influència del castellà, doncs, en el llenguatge jurídic català hi ha expressions anafòriques calcades del castellà amb *mateix*, les quals són incorrectes.

Exemples del corpus de construccions anafòriques incorrectes: *notifiqueu aquesta resolució a les parts amb expressió que contra la mateixa no es pot interposar cap recurs ordinari* (en lloc de «que no s’hi pot interposar...»); *no té cap sentit proposar l’anul·lació d’un procediment pel simple fet que al mateix s’hagin acollit part de les alegacions plantejades per l’afectat* (en lloc de «que s’hi hagin acollit...»).

En el corpus hi ha 17 exemples de construccions anafòriques incorrectes.

2.3.4. Construccions de verb buit

Aquest apartat es refereix a les construccions perifràstiques amb l’estructura de [*verb* + *substantiu*] o de [*verb* + *verb*] en què el significat principal recau en el segon element . Es tracta d’una mena de construccions que, si bé no són incorrectes gramaticalment, sí que cal evitar en la redacció jurídica ja que enfarfeguen el text i no hi aporten informació rellevant.

Exemples del corpus de construccions de verb buit: *es va donar trasllat de les actuacions al Ministeri Fiscal* (millor «es van traslladar les actuacions...»); *procediu a la rendició de comptes del designat administrador patrimonial* (millor «rendiu comptes...»).

En el corpus hi ha 7 exemples de construccions de verb buit.

2.3.5. Construccions impersonals

El llenguatge jurídic té un forta tendència a utilitzar formes impersonals, és a dir, a expressar accions sense atribuir-les a una persona determinada. Aquestes construccions es caracteritzen perquè l’autor queda encobert pel pronom *es* o les seves variants. Cal evitar les construccions impersonals sempre que es pugui especificar qui és el subjecte de l’acció.

Exemples del corpus de construccions impersonals: *l’original es conservarà en el llibre corresponent* (millor «conserveu»); *resolució que es revoca i es deixa sense efecte, en la part dispositiva d’una interlocutòria* (millor «revoco i deixo sense efecte la resolució...»); *trameti’s un certificat d’aquesta resolució* (millor «trameteu»).

En el corpus hi ha 27 exemples de construccions impersonals que es podrien evitar, la major part de les quals són en l’apartat de la part dispositiva o de la decisió.

2.3.6. Construccions passives

Per tal que els textos siguin més entenedors és preferible que els elements de la frase s'ordenin segons la forma no marcada o més natural, això és la veu activa: [subjecte + verb + complement] i, per tant, evitar la construcció passiva. D'altra banda, cal observar que sovint les construccions passives, com en el cas de les passives pronominals amb subjecte agent, a més de ser inadequades pel que fa a criteris d'estil de redacció són incorrectes des del punt de vista gramatical.

Exemples del corpus de construccions passives: *es nega per la part recurrent virtualitat a la roda de detinguts* (millor «la part recurrent nega virtualitat a la roda de detinguts»); *en data XX es presentà pel procurador DD un escrit amb què impugnava el recurs* (millor «en data XX el procurador DD va presentar un escrit amb què impugnava...»); *per això es pot afirmar que va ésser valorat i contrastat amb el dictamen que va ser aportat per l'altra part* (millor «...que l'altra part va aportar»).

En el corpus hi ha 18 exemples de construccions passives.

III. CONCLUSIONS

En un corpus prou representatiu de resolucions judicials, els aspectes textuais (formals, lèxics i gramaticals) de més qualitat lingüística, és a dir, més permeables al model de llenguatge judicial que s'ha anat exposant al llarg del treball, són: *a*) en el 93,7% de les resolucions no hi ha cap fórmula que introdueixi l'apartat dels *fonaments de dret*; *b*) en el 86,6% de les resolucions la fórmula final que introdueix les signatures està redactada amb la primera persona del singular o del plural; *c*) els termes *acompanyar*, *contemplar*, *precisar* i *escaure* presenten molt poques incorreccions; *d*) en les resolucions del corpus s'usen sempre correctament termes que generalment s'utilitzen incorrectament en llenguatge jurídic: «*autos*», «*apercebiment*», *emplaçar*, *complimentar*, *verificar* i *testimoni*; *e*) l'ús dels gerundis, les anàfores, les construccions de verb buit i les construccions passives són mitjanament correctes; *f*) la puntuació inclou molts punts i seguit, que aforceixen enormement la llegibilitat del text.

D'altra banda, els aspectes més resistents al model de llenguatge judicial que es proposa per al català són els següents: *a*) en el 53,2% de les resolucions encara hi ha una fórmula que introdueix l'apartat de la *decisió* o la *part dispositiva*; *b*) el 58,4% de les datacions no s'ajusten al model; *c*) els aspectes lèxics que presenten més incorreccions són els termes *procedir*,

acordar, cabre, concórrer i present i les locucions *en nom i representació de i magistrada jutge; d)* els futurs inadeguats i les construccions impersonals són els aspectes gramaticals que més sovint apareixen incorrectes en les resolucions del corpus.

En l'apartat de l'anàlisi terminològica, el fet de contrastar les definicions normatives de cada terme amb les del *Diccionari català-valencià-balear* de vegades ha representat una sorpresa en el sentit que s'ha constatat com en la llengua antiga alguns termes ja s'utilitzaven amb un significat semblant al que s'utilitza avui, tot i que aquest significat actualment no és el normatiu. En aquesta qüestió seria molt interessant analitzar més detalladament fins a quin punt aquests usos avui no normatius es deuen a la influència del castellà (que per raons històriques durant pràcticament mig segle ha estat l'única llengua de l'Administració de justícia a Catalunya) o en realitat ja eren propis del català molt abans, en èpoques en què la influència del castellà en el llenguatge jurídic era pràcticament inexistent.

També resta per a treballs posteriors l'anàlisi d'altres aspectes lingüístics que intervenen en la qualitat del text judicial i que ara no s'han tingut en compte per raons d'espai i de prioritat. Es tracta de l'ús d'aspectes convencionals com ara les abreviacions, les majúscules i les minúscules i la puntuació i, especialment, l'ús d'algunes construccions gramaticals com [verb transitiu + a + CD],²⁶ dels pronoms relatius, dels pronoms febles i dels connectors que, si bé no són aspectes definitoris de l'estil de la redacció jurídica en català, sí que presenten algunes especificitats pròpies en aquest llenguatge d'especialitat que caldria definir.

IV. BIBLIOGRAFIA

- ALCOVER, Anton M.; MOLL, Francesc de B. *Diccionari català-valencià-balear*. Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1980.
- ALTÉS, Núria; PEJÓ, Xavier. *Manual de redacció administrativa*. Vic: Eumo, 2001.
- BADIA I MARGARIT, Antoni M. *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Edicions Proa, 1995.
- COLLEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA. *Diccionari jurídic català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.

26. En les resolucions del corpus hi nombrosos exemples de l'estructura incorrecta [verb transitiu + a + CD animat] a partir de verbs típicament judicials com: *citar, informar, requerir, absoldre, condemnar, assabentar...*

- DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA; TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Diccionari de dret civil*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, 2005.
- DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA; TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Vocabulari de dret penal i penitenciari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, 2000.
- DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Abreviacions*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1997. (Criteris lingüístics; 2)
- DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1999. (Criteris lingüístics; 4).
- DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Documentació jurídica i administrativa*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2002. (Criteris lingüístics; 5).
- DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Majúscules i minúscules*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1992. (Estudis i Propostes; 1).
- DUARTE, Carles. *Llengua i administració*. Barcelona: II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Edicions La Magrana, 1986.
- DUARTE, Carles; DE BROTO, Pilar. *Introducció al llenguatge jurídic*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia; Generalitat de Catalunya. Departament de Governació, 1990.
- DUARTE, Carles; ALSINA, Àlex; SIBINA, Segimon. *Manual de llenguatge administratiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1991.
- EQUIP DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ÀMBIT JUDICIAL. *Manual de llenguatge judicial*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia i Interior, 2003.
- GRAELLS, Jordi; ROMAGOSA, Mercè; VILARÓ, Francesc; XIRINACHS, Marta. *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1999.
- Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
- GRETEL. *La redacció de les lleis*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1995.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 3i4, Edicions 62, Edicions Moll, Enciclopèdia Catalana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
- MARTÍN MARTÍN, Jacinto. *Normas de uso del lenguaje jurídico*. Granada: Editorial COMARES, 1991.

- MESTRES, Josep M.; COSTA, Joan; OLIVA, Mireia; FITÉ, Ricard. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Vic: Eumo; Barcelona: Universitat de Barcelona: Universitat Pompeu Fabra: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2000.
- MESTRES, Josep M.; GUILLÉN, Josefina. *Diccionari d'abreviacions. Abreviatures, sigles i símbols*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001.
- PUJOL, Josep M.; SOLÀ, Joan. *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'editor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna, 2000.
- SECRETARIA DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA I INSTITUT CATALÀ DE LA DONA. *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, 2005. (Criteris lingüístics; 6).
- SQUIRES, Lynn B.; ROMBAUER, Marjorie Dick. *Legal Writing in a Nutshell*. St. Paul, Minnesota West Publishing Co., 1982.
- STEINBERG, Erwin R. *Plain Language. Principles and Practice*. Detroit: Wayne State University Press, 1991.
- TERMCAT: <http://www.termcat.net>
- VERNET, Jaume; PONS, Eva; POU, Agustí; SOLÉ, Joan Ramon; PLA, Anna Maria. *Dret lingüístic*. Valls: Cossetània Edicions, 2003.
- WYDICK, R. *Plain English For Lawyers*. Durham, North Carolina: Carolina Academic Press, 1985.

—abstract / resumen—

LEGAL RULINGS
AND LANGUAGE QUALITY

Àgueda VALLÈS I ELIZALDE

RESOLUCIONES JUDICIALES
Y CUALIDAD LINGÜÍSTICA

Àgueda VALLÈS I ELIZALDE

Legal language in Catalan has undergone a considerable transformation over the last 15 years. Two aspects bring this transformation into sharp focus: the increasing presence of Catalan in the court system and the progressive improvement of the writing in legal texts in Catalan. The objective of this paper is to provide a constructive analysis of the quality of the language in a representative sampling of legal rulings,

El lenguaje judicial en catalán ha experimentado una transformación considerable en los últimos quince años. Esta transformación se puede concretar en dos aspectos: el aumento de la presencia de la lengua catalana en los juzgados y la mejora progresiva de la calidad lingüística de los textos judiciales en catalán. El objetivo de este trabajo es analizar la calidad lingüística de una muestra representativa de resoluciones

specifically sentences and interlocutory, from two perspectives: 1) the extent to which these documents have been open to the model of legal language that has been offered; and 2) the textual, terminological and discursive aspects that are most resistant to adoption in an area, law, where academic training has been almost exclusively in Spanish for years. In this sense, from a language quality perspective, the aspects that are highly valued are the adaptation to a formal structure defining the type of document, precision in terminology and phraseology and the adoption of style criteria for legal composition, which in most cases take the form of specific syntactic constructions.

judiciales, concretamente la sentencia y el auto, con el ánimo constructivo de analizar, por una parte, hasta qué punto han sido permeables al modelo de lenguaje judicial que se ha ofrecido y, por otra, cuáles son los aspectos textuales, terminológicos y discursivos más resistentes a ser adoptados en un ámbito, el del derecho, en qué la formación académica ha sido durante muchos años casi exclusivamente en lengua castellana. En este sentido, los aspectos que se valoran desde el punto de vista de la calidad lingüística son la adecuación a una estructura formal que define el tipo de documento, la precisión en la terminología y la fraseología y la adopción de unos criterios de estilo de redacción jurídica, que en la mayoría de casos se concretan en construcciones sintácticas determinadas.